

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
Telefon 356.
Fióközllet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Megjelenik vasárnap és ünnepnap kivételével mindennap d. u. 5 ó.
Felelős szerkesztő: **Kölcze Károly dr.**
Szerkesztő: **Buszek Béla.**

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

A vallás szerepe a szociális mozgalmakban.

Brassó, 1911. jan. 21.

Ugy tűnik fel, mintha a vörös szociálisták célt tévesztettek volna. Legalább erre mutat az a tény, hogy ők nem annyira saját jogaikért, emberségesebb létért küzdenek, hanem inkább a vallásos érzés, a vallásos gondolkodás ellen. Ha megkérdeznők egy szociálistától, mit akarnak ők, kétségtelenül először azt mondaná, mi ki akarjuk irtani a lelkekből az Isten gondolatát s csak másodsorban mondaná, hogy több jogot, jobb megélhetést is akarunk.

Sikerült a zsidó vezérek célja, hogy a munkásnépet elszakítva hivatott vezéreiktől, kizsákmányolják. Böven folyt a pártadó, élvezhettek, dorbézolhattak. A munkától, mit a nép javáért végeztek, jól ráértek erre. Mert azt csak nem tekintették munkának, hogy időnkint öblös szájjal ordítsanak hazug rágalmat, köpködésre és gunyolódásra tanítsák a tisztességétől megfosztott munkást? Pedig többet alig tettek.

A munkások azonban semmit sem nyertek. Ma nehezebb a munkás sorsa, mint valaha. Régen a kevesebb fizetéssel jobban kijöttek. Munkájukon nagyobb volt az áldás, családi tüzhelyük boldogabb volt. Ma nyomor, elégedetlenség és családi viszályok emésztik életüket. Idáig vitték a zsidó vezérek.

Sokan, az okosabbak, kikben több belátás volt, kiléptek a szakszervezetből. Mások — ha kényszerűségből benn is maradtak, mint Nikodémus el-eljárnak az Isten házába is s érzik, hogy a vallásosságot, a hitet, nélkülözniök nem lehet, annélkül hogy el

ne vesztenék lelkük békéjét, boldogságát.

Örülnek, ha az örök élet igéit hallják, ha a bűnbánat könnyeivel tisztára moshatják lelküket.

Boldog lelkek, kiket lelkiismeretlen vezérek gonosz haszonlesése kijózanított s észrevették, mily alapon munkálhatják boldogságukat. Sok ilyen lélek van már utban Krisztushoz, nemcsak a tagok, de a vezetők között is. Ezen tisztább látásról tesznek tanúságot a germán szociális mozgalom kiválóbb vezérei, mikor nyíltan arról tanácskoznak, hogy revízió alá vegyék a szociálistáknak a vallásról vallott nézeteit. Ezek között világszerte fel-tűnést keltett Hans Müllernek, a nemzetközi szociálisták titkáranak, alábbi nyilatkozata:

„A vallás és szociálisták kérdésének sürgős tisztázása fölötté fontos, mert a vallás nemcsak a multban, hanem a jelenben is egy „társadalmat képező faktor“ és „a legelőhaladottabb kulturországok újabb szellemi fejlődése is azt mutatja tényleg, hogy a vallás iránti érdeklődés és szükségérzés növekvőben van“. Tagadhatatlan tény, hogy a kommunisztikus kísérletek Észak-Amerikában csak ott értek ideig-óráig sikert, ahol határozott vallásos emberek voltak az alapítók, de rendszeren fiaskó volt a vége, ha szabadgondolkodó szociálisták vették az ügyet a kezükbe. „A szociálista ideálok társadalmatképező energiája nyilvánvalóan nem elegendő, mélyeséges vallásos meggyőződéssel kell megerősíteni“. Ahol a mai társadalmi rendben belül kísérletek történnek, olyan gazdasági alakulásokat teremteni, a melyek arra hivatják, hogy a kölcsönös segílyt, a kollektív gondoskodást szolgálják, ott mindenütt azt tapasztaljuk, hogy eredményeket csak akkor érnek el, ha az alapítók és vezetők a gyakorlati szakértelmen kívül erős vallásos kvalitásokkal is bírnak. Ha a szociális mozgalmak kezdetét és kiin-

dulását tanulmányozzuk, akkor az első kezdetnél rendszeren vallásos egyéniségeket találunk, osztály- és tömegérdek egyedül nem teremtenek szociális intézményeket és a szolidaritás nagy műveit. Az egész szociálista mozgalomban is nyilvánul bizonyos vallásos momentum. A vallás tagadhatatlanul egyik motora a haladó társadalmi fejlődésnek. Én még külön a szövetségmozgalomban is azt tapasztaltam, hogy vallási erők szociálistikus gazdasági organizációk alakításánál nem nélkülözhetők és hogy ezen vallási erők nélkül minden szociális mozgalomnak el kell sekélyesedni. Ezért a modern szociálisták legfőbb feladatának tekintem, hogy a vallásról, annak lényegéről és az emberiség fejlődésében való szerepéről szóló nézeteit revideálja“.

Ime így gondolkozik a szociálisták hivatott vezére, kit nem az önérdek, hanem a népnek igazi szeretete vezérel.

Ne járjunk olyan
vendéglőkbe, sörcsar-
nokba, kávéházakba,
ahol a „Brassói Ujlap“-ot
nem találjuk.

Hirek.

Brassó 1911. január 21.

Istentisztelet. Holnap, Vizkereszt után 3-ik vasárnapon a plebánia templomban az istentisztelet sorrendje a következő: reggel 6, 7, fél 9 és fél 12 ó. csendes szt. misék. Reggel 7. ó. szt. mise előtt szt. beszéd, dél-előtt 10 ó. német szt. beszéd, utána szt. mise. D. u. 5 ó. keresztény tanítás, litánia áldással.

Kovács István

Ezipésmester

□ □ Brassó, Fekete-utca 18. □ □

Elegáns és kifogástalan cipőket legújabb divat szerint felelőség mellett készítek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolid árak mellett.

A szt. János templomban: Reggel 7 és fél 9 ó. szt. mise nem lesz.

10 ó. magyar szent beszéd, azután szent mise, áldás.

D. u. 3 ó. vecsernye.

A zárdában: Reggel 7 és fél 9 ó. szt. mise, d. u. 4 ó. litánia áldással, és szt. beszéd a cselédotthon részére.

Napközi Szent Antal otthon. A brassói r. k. el. isk. Napközi Szent Antal Gyermekotthon céljaira Fischer Andrásné 2 koronát adományozott. Fogadja adományáért az otthon vezetőségének ez uton is hálás köszönetét.

Előadás az eszperantóról. Ifj. Marich Ágoston az eszperantónyelvről a közönség részére vasárnap délután 6 órakor a tanácsház nagytermében díjtalan ismertető előadást tart.

Halálozás. Tegnap d. u. 3 ó. nagy részvét mellett kísérték ki Baiulescu János mérnököt, a román államvasutak főfelügyelőjét a bolgárszegi temetőbe. Édes anyja látogatására jött Brassóba s itt találta a halál. Romániából nagy számban jöttek a temetésére.

A róm. kath. Egyházi Énekhar hétfőn este 8 órakor a róm. kath. el. isk. rajztermében összpóráját (férfi és női kar) tart. A tagok pontos és teljes számban való megjelenését annyival is inkább kéri az elnökség, mert a hangverseny megtartásának napja rohamosan közeledik.

Dadának kerestetik jóvaló munkás asszony vagy leány a Szent János-utcai óvodához.

Cabaret. A Brassói Magántisztviselők Egyesülete 1911 évi január hó 28-án, szombaton Sztérenyi József úr v. b. t. t. Copony Traugott úr, országgyűlési képviselő. Leitinger József úr, a Ferencz József-rend lovagja, Mátyás József úr, nagykereskedő, Paul Vilmos úr, kir. tanácsos, Simay Gerő úr, a kereskedelmi és iparkamara alelnöke védnökségei alatt a Vigadó összes termeiben Cabaret estélyt rendez. Kezdeté este fél 9 órakor. Jegyárak: személy-jegy 3 korona, erkélyülés 5 korona. Jegyek előre válthatók Simay Testvérek, és Hiemesch Vilmos urak üzleteiben, valamint este a pénztárnál.

Elfogott templomfosztogató. — A múlt év december, valamint ez év január hónapban Brassóban és környékén több, különösen görög keleti templomot fosztottak ki. A tettesek kézrekerítésére Brassó —, és Fogaras vármegye csendőrsége mozgósítva lett. Most, mint értesülünk, a fogarasi csendőrség hosszas nyomozás után elfogta Kornea Áron személyében a templomfosztogatóbandának egy tagját, ki hosszas vallatás után elismerte, hogy ő követte el a betöréseket. Korneát a napokban Brassóba

szállítják s adják át a rendőrségnek A csendőrség büntársait nyomozza.

Teaestély. A Magy. Munk. Rokkants és Nyugdíjegylete Brassói 109 fiókja f. évi február hó 4-én (szombaton az Iparegylet (Geverbeverein) nagytermében műsorral, világpostával és táncsal egybekötött zártkörű teaestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona. (A belépti jegy egyuttal tea-jegy is.) Kezdeté este 8 órakor. Tánccjelvények külön 40 fillérért válthatók. Jegyek előre válthatók Csiby Béla könyvkereskedésében (Kolostor-u. az egyleti tagoknál és a pénztárnál).

Megszűnt lap. A Hosszúfaluban megjelenő Hétfalu c. hetilap utolsó száma ma jelenik meg.

A Népszövetségi színelőadás programját lapunk vasárnapi száma melléklete gyanánt olvasóinknak megküldöttük. Most pótlólag a szereplők személyében történt változás miatt újból adjuk a teljes programot.

A „Brassói Kath. Népszövetség“ vigalmi bizottsága 1911. január hó 22-én (vasárnap) a Központi (Nr. 1) szálloda nagytermében zászló alapja javára táncmulatsággal egybekötött jótékony célú színelőadást rendez, mely alkalommal színre kerül: a mi főntart minket. Karácsonyi életkép az iparos világból. Irtá Erdős Károly.

I. felv. — Személyek:

Gombos iparos — Gaudi Géza, Béla fia — Balázs Ferenc, Márta, leány — Benkő Mariska, Dénes István, munkavezető — Csiby Béla. Inasok Bálint Lajos Zantsek Rezső Klein. Hivatalszolga — Palikó Rezső Jankó, háziszolga — Sulák Ferencz

II. felv. — Személyek:

Gombos Béla — Balázs Ferenc, Gombos Márta — Benkő Mariska. Szekeres, gyáros — Csiby Béla. Szekeresné, édes anyja — Egyed Aranka. Vas Péter, segéd Szekeresnél — Székely József. Szekeres segédei — .: — .: — .:

Előadás kezdete pont 8 ó. este. Előadás után tánc.

T. c.

Alulírott értesitem a nagybecsült hölgyközönséget, hogy a helyi piacon,

Kapu-utca 34. szám I. emelet,

mai kor igényeinek teljesen megfelelő.

NŐIDIVATTERMET

nyitottam.

Egyben értesitem a nagyérdmü hölgyközönséget, hogy szakképzettségem folytán abban a kelle mes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is ki tudom elégíteni.

Készítek úgy angol, mint francia modell szerint legjobb kivitelű ruhákat mérsékelt árak mellett. Legyen szabad megemlítenem, hogy szakismereteimet Budapest egyik elsőrendű női divattermében több éven keresztül alkalmaztatásom folytán gazdagítottam.

Magamat a nagybecsült közönség jóindulatába ajánlva, becses pártfogásukat kérve, vagyok

alázatos szolgálója

Kovács Sándor

női szabó

Brassó, Kapu-utca 34 sz.

Apolló bioszkop. Az Apolló bioszkopban a farsangi idő alatt hetenkint csak 4 előadást tartanak m. p. szerdán és csütörtökön, szombaton és vasárnapon. Szerdán kitűnő képet mutat be. Címe: „A halottrablás“ Szenzációs bűntény. Egy főúri család titka. Az eltűnt gyémánt nyaklánc. A kripta rejtelmei. A titokzatos tetszhalott. — Rövid tartalma: Egy szimpatikus főúr nagyon szeretete nejét s mindent elkövetett, hogy nejeének életét boldoggá tegye. A család központja a főúri társadalomnak, míg egy szomorú esemény meg nem zavarta e pezsgős életet. A nő beteg lett. A leghíresebb orvosok tartanak konziliumot. A férj mindent elkövet, hogy nejét megmentse. A palota előtti utat szalmával fűdelti be, hogy a kocsizörgés a beteget ne zavarja. Halála előtt egy ékszerrel ajándékozta meg nejét. Ez ékszernek a nő, mint férje szeretete megnyilvánulásának, igen megörvendett, de nemsokára meghalt az asszony. A kastély előtt fogatok állnak meg. A rokonság egy utolsó lsten veledet jött mondani. A férj a drága ékszeret neje nyakára teszi. A koporsó lezárásánál segédkező munkás ezt észre veszi s megfogazik agyában a halottrablás gondolata. Hazatér, sem éjjele, sem nappala. Éjjel kilópózik a temetőbe, behatol a kriptába, felnyitja a koporsót s éppen a nyakék után akar nyulni, midőn a halott felkel, s csodálkozva néz körül. A halottrabló ereiben megdermedt a vér s félelem fogta el. A retentő látvány hatása alatt a főúri családhoz szaladt, felveri a házat s összefüggéstelenül elmondja a láttottakat. Pár pillanat alatt ott voltak a kriptában s kisegítették a koporsóból a tetszhalottat. A bűnös bevallja tettét, de a férj, — ki ezen bűntény által nyerte vissza szeretett nejét, megbocsájt a bűnösnek, sőt az annyira megkívánt gyémánt nyakéket is megkapta.

Adófizetők figyelmébe. A városi adóhivatal ezuton is felhívja mindazokat akik a III. o. kereseti adóra vonatkozó vallomást az 1911-12 évi kivétési időszakra már közzétett határidőn belül be nem adták, hogy azt 8 nap alatt annyival is inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényesen meghatározott súlyos következmények terhe alatt — hivatalból fog megállapítani.

Apolló bioszkop szombat és vasárnapi műsora.

Tintahal (tanulságos)

Láthatatlan ember (hum.)

Zuhany (humor.)

A zsoke (hum.)

A postás (dráma)

Láda titka (detektív dráma)

Csörgő kigyó (látv.)

Saragosa ostroma (dráma)

Bern (látv.)

Eladó új ház

Hátulsó-utca 32. szám alatt fekvő, újabban épült s még adómentességet élvező ház — szabadkézből eladó.

Tudakozódni lehet Bodendorfi Károly-féle cukrászüzletben Kapu-utca 44.